

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Європейська та євроатлантична інтеграція України»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності	С2 Політологія
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Політологія»
Курс, семестр	1 курс, 1-2 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3, загальна кількість годин – 90, із яких: лекцій – 4 год., семінарських занять – 4 год. Форма семестрового контролю – залік.
Мова(и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Факультет обліку та фінансів, кафедра політології, історії і філософії
Контактні дані розробника(ів)	<i>Викладач:</i> Макарець Світлана, кандидат історичних наук, доцент <i>Контакти:</i> каб. 458 (навчальний корпус № 4) <i>e-mail:</i> svitlana.makarets@pdau.edu.ua <i>Сторінка викладача:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/makarec-svitlana-volodymyrivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Дисципліни, що включені до єдиного фахового вступного іспиту з політології та міжнародних відносин, і є базовими для вивчення дисципліни «Європейська та євроатлантична інтеграція України»: «Теорія міжнародних відносин», «Зовнішня політика України», «Світовий порядок та геополітика».
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК05. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК07. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми. <i>Спеціальні (фахові, предметні):</i> СК03. Критичне осмислення проблем та принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, гендерної політики, світової політики та політики окремих країн та регіонів. СК04. Здатність комплексно аналізувати владу та урядування, політичні системи, інститути та режими, політичні процеси та політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування. СК06. Здатність використовувати широкий спектр концептів і методів для інтерпретації та аналізу політики на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні. СК07. Спроможність ефективно виконувати політико-організаційні, експертно-аналітичні та консультативні функції на національному та міжнародному рівні.

Програмні результати навчання	ПР04. Приймати ефективні рішення з питань політики, політичних наук і дотичних проблем, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати розвиток політичних процесів; визначати фактори, що впливають на них і на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки політичних рішень. ПР06. Критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
ОК сприяє набуттю комплексу соціальних навичок (soft skills), важливих для сучасного фахівця: критичне мислення і аналіз, толерантність, уміння формувати власну думку, комунікативні та презентаційні навички.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Сформувати у здобувачів вищої освіти розуміння сутності та особливостей інтеграційних процесів у Європі, організаційних та правових засад Європейського Союзу, механізмів формування та функціонування НАТО, особливостей євроінтеграційної та євроатлантичної політики України, основних завдань, форматів, можливостей та механізмів співробітництва Україна-ЄС, Україна-НАТО.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Сутність інтеграції як складової частини міжнародних процесів. Історична еволюція Європейського Союзу. Тема 2. Інституційна та правова система Європейського Союзу. Тема 3. Спільні політики Європейського Союзу. Тема 4. Політика Європейського Союзу щодо розширення. Тема 5. Європейська інтеграція України. Тема 6. Структура та основи функціонування НАТО. Тема 7. Євроатлантична інтеграція України.	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
Словесні (лекція, розповідь, пояснення, бесіда); наочні (ілюстрування); практичні (виконання практичних завдань); методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду); методи стимулювання і мотивації обов'язку і відповідальності до навчання (роз'яснення мети вивчення предмета, висування вимог, заохочення, вказування на недоліки, зауваження); інтерактивні методи (дискусії, метод мозкового штурму); мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій), методи контролю (усного, письмового) і самоконтролю (самоаналіз, самооцінювання) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені в Додатку до силабусу.
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	Виконання та перескладання здобувачами вищої освіти за всіма формами контролю здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті» (https://surl.li/zeokur) та «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті» (https://surl.li/gcuagf). Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін; роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30% від максимально визначеного для даного завдання балу)

- щодо академічної доброчесності	Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись «Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету» (https://surl.li/prbbly). Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: дотримання принципів, цінностей і правил академічної доброчесності в освітній та науковій діяльності; ставлення з повагою до усіх учасників освітньо-наукового процесу; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; самостійне виконання навчального завдання, крім випадків, коли його виконання передбачає участь декількох осіб або правилами виконання відповідних завдань дозволено отримання допомоги від інших осіб, використання допоміжних матеріалів та засобів, мережі Інтернет тощо (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації
- щодо використання інструментів штучного інтелекту	Використання інструментів штучного інтелекту під час вивчення дисципліни регламентується «Правилами використання систем штучного інтелекту в освітньому процесі Полтавського державного аграрного університету» (https://surl.li/ocytmi). Режим А (ШІ не використовується) застосовується під час опитування, тестування. Використання будь-яких систем штучного інтелекту під час зазначених форм контролю не допускається. Режим Б (ШІ використовується обмежено) застосовується під час виконання індивідуального завдання – контрольної роботи. Дозволяється використання систем штучного інтелекту для пошуку та систематизації інформації і джерел, перекладу іншомовних матеріалів, перевірки граматики та орфографії власного тексту, формування структури (плану) роботи. У разі використання систем штучного інтелекту в межах режиму Б здобувач вищої освіти зобов'язаний розкрити факт їх використання із зазначенням назви ШІ-системи та мети її застосування, критично перевірити отриману інформацію та достовірність використаних джерел. Здобувач несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи. Порушення встановленого режиму використання систем штучного інтелекту розглядається відповідно до вимог академічної доброчесності та нормативних документів Університету
- щодо відвідування занять	Відповідно до п. 7.9.11 «Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті» (https://surl.li/clsith) відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування заняття здобувачем вищої освіти здійснюється в електронному журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право на визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з

	документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах (Prometheus, Coursera, ВУМ online, EdEra тощо). Особливості неформального / інформального навчання та процедури перезарахування їх як освітнього компонента або його частини регламентовані «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету» (https://surl.li/hvovvq)
- щодо оскарження результатів оцінювання	Оскарження результатів оцінювання здійснюється відповідно до п. 5 «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті» (https://surl.li/bsvtkm)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Європейська інтеграція та Україна: історична пам'ять та міграційні виклики : навч. посіб. / О. М. Білобровець, В. О. Венгерська, І. В. Ковальчук, О. В. Максимов, С. В. Стельникович ; за ред. В. О. Венгерської. Житомир : Видавничий дім «Бук-Друк», 2026. 480 с.
2. Овчаренко О., Сухушина О., Земзюліна Н. Історія європейської інтеграції : навч. посіб. Черкаси : Вертикаль, 2021. 302 с.
3. Розвиток України на шляху до ЄС : навч. посіб. /Л. Г. Комаха, М. С. Орлів, В. А. Гошовська та ін. ; за заг. ред. Л. Г. Комахи, М. С. Орлів. Київ : ННІ ПУДС КНУ, 2025. 384 с.
4. Сучасна політика розвитку Європейського Союзу : навч. посіб. / упоряд. В. І. Андрейка. Ужгород : ДВНЗ «УжНУ», 2022. 304 с.
5. Тодоров І. Я. Євроатлантична інтеграція України. Історія та сучасність : навч. посіб. Ужгород : ТОВ «РІК-У», 2022. 376 с.
6. Управління в ЄС та політика європейської інтеграції : навч. посіб. / С. В. Сорока, Ю. В. Палагнюк, Д. В., Сай та ін. Миколаїв : Іліон, 2025. 310 с.

Допоміжні

1. Артёмов І. В., Віднянський С. В., Тодоров І. Я., Токар П. В. Європейська та євроатлантична інтеграція України: стан і перспективи реалізації (2014–2022 рр.) : монографія. Ужгород : ДВНЗ «УжНУ», 2022. 284 с.
2. Грубінко А. В., Мартинов А. Ю. Європейський Союз після Brexit: продовження історії : монографія. Тернопіль : Осадца Ю. В., 2021. 258 с.
3. ЄС та європейська інтеграція України: просто про складне : навч. посіб. / Я. Турчин, О. Івасечко, О. Цебенко, І. Сухорольська, О. Лукачук, Н. Вовк, Л. Каша, О. Марковець. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2025. 91 с.
4. Європейський Союз у мінливому світі : монографія / В. В. Копійка, С. О. Маковський, М. А. Миронова та ін. ; за ред. В. В. Копійки. Київ : О. Зень, 2022. 219 с.
5. Костюченко Я. М. Правові та організаційні аспекти інтеграції України до Європейського Союзу : навч. посіб. Київ : Франко Пак, 2024. 168 с.
6. Магомедов А. О., Коцур В. В., Коцур Л. М. Україна і НАТО в контексті суспільно-політичних трансформацій 90-х рр. XX – початку XXI ст. : монографія. Переяслав : Домбровська Я. М., 2022. 333 с.
7. Макарець С. В., Приходько С. М. Молодіжні ради в країнах Балтії як фактор політичної соціалізації. *Politicus*. 2024. № 3. С. 183–188.
8. Макарець С. Комітет регіонів ЄС: напрями допомоги Україні в умовах сьогодення. *Правові, економічні та соціокультурні засади регулювання суспільних відносин: сучасні реалії та виклики часу* : зб. матеріалів VI Всеукр. наук.-практ. конф. з міжн. участю, 11–12 грудня 2024 р. / відп. ред. Р. Басенко. Полтава : ПІЕП, 2025. С. 78–80.
9. Макарець С. В. Політична освіта: досвід Польщі для України. *Соціально-гуманітарні проблеми XXI століття: актуальність, багатополярність, перспективи розвитку* : матеріали II наук.-практ. конф. (м. Полтава, 27 листопада 2023 р.). Полтава : Вид-во ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2023. С. 36–39.

10. Макарець С. Угода мерів щодо клімату та енергії як напрям регіонального співробітництва Україна-ЄС. *Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів* : матеріали VII Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 30 квітня 2024 р.). Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2024. С. 210–212.
11. Перезавантаження зовнішньої політики України в контексті агресії Росії : навч. посіб. / уклад. і коментар : І. В. Артьомов. Ужгород : РІК-У, 2022. 304 с.
12. Політика згуртування ЄС: філософія, еволюція, результати : монографія / за ред. проф. Т. О. Зінчук. Київ: Видавництво «Центр учбової літератури», 2024. 470 с.
13. Сейл Т. Е. Міцний альянс. Історія НАТО й глобального післявоєнного порядку / пер. з англ. М. Хандога. Харків : Фабула, 2023. 368 с.
14. Специфіка європейської економічної інтеграції України в умовах асоціації з ЄС та розвитку нової промислової революції : монографія / за ред. І. Ю. Матюшенка. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. 408 с.
15. Урбан О. А. Європейська та євроатлантична інтеграція : конспект лекцій. Луцьк : ЛНТУ, 2026. 44 с.

Інформаційні ресурси

1. Євроінтеграційний портал. URL: <http://surl.li/lpboc>
2. Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу. Офіційне інтернет представництво. URL: <http://surl.li/lpbvd>
3. Сайт Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України: Євроінтеграція. URL: <http://surl.li/cethv>
4. Сайт Організації Північноатлантичного договору. URL: <http://surl.li/pwvs>
5. Сайт Офісу Ради Європи в Україні. URL: <http://surl.li/lpcdh>
6. Сайт Представництва Європейського Союзу в Україні. URL: <http://surl.li/fqozo>
7. Сайт Представництва України при Європейському Союзі. URL: <http://surl.li/lpcap>

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри політології, історії і філософії. Протокол від 01 вересня 2026 року № 2.

Додаток до силабусу

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми/ Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	опитування	розв'язування тестів	виконання контрольної роботи	
Тема 1. Сутність інтеграції як складової частини міжнародних процесів. Історична еволюція Європейського Союзу.	-	30	50	-
Тема 2. Інституційна та правова система Європейського Союзу.	-			-
Тема 3. Спільні політики Європейського Союзу.	-			-
Тема 4. Політика Європейського Союзу щодо розширення.	-			-
Тема 5. Європейська інтеграція України.	10			10
Тема 6. Структура та основи функціонування НАТО.	-			-
Тема 7. Євроатлантична інтеграція України.	10			40
Індивідуальне завдання			50	50
Разом	20	30	50	100

Шкала та критерії оцінювання опитування

Кількість балів	Критерії оцінювання
9-10	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі, повні, цілісні, міцні і творчо засвоєні знання базових понять функціонування Європейського Союзу та НАТО, інструментів європейської та євроатлантичної інтеграції, відповідь чітка і завершена, без помилок. Здобувач вищої освіти демонструє здатність самостійно приймати ефективні рішення з питань політики, політичних наук і дотичних проблем, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати розвиток політичних процесів; визначати фактори, що впливають на них і на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки політичних рішень; критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів. Загалом продемонстрований високий рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
7-8	Здобувач вищої освіти має добрі знання базових понять функціонування Європейського Союзу та НАТО, інструментів європейської та євроатлантичної інтеграції, проте допускає у відповіді деякі неточності; відповідь чітка і практично завершена. Здобувач вищої освіти демонструє здатність самостійно приймати ефективні рішення з питань політики, політичних наук і дотичних проблем, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати розвиток політичних процесів; визначати фактори, що впливають на них і на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки політичних рішень; критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів. Загалом продемонстрований достатній рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
5-6	Здобувач вищої освіти під час відповіді допускає помилки в знанні базових понять функціонування Європейського Союзу та НАТО, інструментів європейської та євроатлантичної інтеграції, відповідь не чітка і спрощена. Відповідь здобувача вищої освіти не в повній мірі демонструє здатність самостійно приймати ефективні рішення з питань політики, політичних наук і дотичних проблем, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; виникають певні труднощі під час прогнозування розвитку політичних процесів, визначенні факторів, що впливають на них і на досягнення поставлених цілей, аналізу і порівняння альтернатив, оцінки ризиків та імовірних наслідків політичних рішень; критичного осмислення принципів здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів. Загалом продемонстрований задовільний рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
3-4	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні. Фрагментарно відтворює знання про базові поняття функціонування Європейського Союзу та НАТО, інструментів європейської та євроатлантичної інтеграції. Відповідь здобувача вищої освіти лише частково демонструє здатність самостійно приймати ефективні рішення з питань політики, політичних наук і дотичних проблем, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; виникають значні труднощі під час прогнозування розвитку політичних процесів, визначенні факторів, що впливають на них і на досягнення поставлених цілей, аналізу і порівняння альтернатив, оцінки ризиків та імовірних наслідків політичних рішень; критичного осмислення принципів здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів. Загалом продемонстрований низький рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
1-2	Здобувач вищої освіти під час відповіді демонструє елементарний рівень засвоєння навчального матеріалу, що стосується базових понять функціонування Європейського Союзу та НАТО, інструментів європейської та євроатлантичної інтеграції, викладає

	його непослідовно і невпевнено, допускає суттєві помилки у викладенні фактів, що спотворюють їх зміст. Відповідь здобувача вищої освіти не демонструє здатність самостійно приймати ефективні рішення з питань політики, політичних наук і дотичних проблем, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; виникають значні труднощі під час прогнозування розвитку політичних процесів, визначенні факторів, що впливають на них і на досягнення поставлених цілей, аналізу і порівняння альтернатив, оцінки ризиків та імовірних наслідків політичних рішень; відсутнє критичне осмислення принципів здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів. Загалом продемонстрований незадовільний рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
0	Здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити; відповідь відсутня, що не дає змоги оцінити формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.

Шкала та критерії оцінювання розв'язування тестів

Кількість балів	Критерії оцінювання
Кожна правильна відповідь – 1 бал	
25–30	Продemonстрований високий рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
18–24	Продemonстрований достатній рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
11–17	Продemonстрований задовільний рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
5–10	Продemonстрований низький рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
0–4	Продemonстрований незадовільний рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.

Шкала та критерії оцінювання виконання контрольної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
41–50	Контрольна робота виконана на високому рівні, виявляє самостійність, аналітичність та оригінальність підходу. Продemonстровано глибоке розуміння процесів європейської та євроатлантичної інтеграції України, їхніх передумов, механізмів, сучасного стану та перспектив. Відповідь ґрунтується на аналізі фактів, актуальних даних, нормативно-правових документів, політичних рішень та наукових джерел. Застосовано поняття, теорії та підходи політичної науки. Висунуті положення аргументовані, здійснено порівняння альтернативних підходів і можливих сценаріїв розвитку політичних процесів. Визначено фактори впливу, проаналізовано ризики та ймовірні наслідки політичних рішень, сформульовано обґрунтовані прогностичні висновки. Продemonстровано здатність критично осмислювати діяльність політичних інститутів, механізми публічної політики та міжнародні політичні процеси. Загалом робота свідчить про високий рівень сформованості відповідних компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
31–40	Контрольна робота виконана добре, демонструє розуміння основних проблем європейської та євроатлантичної інтеграції України та здатність застосовувати набуті знання для їх аналізу. Відповідь містить необхідні факти, приклади та посилання на основні джерела. Застосовано основні поняття та категорії політичної науки, проаналізовано ключові фактори розвитку інтеграційних процесів. Здійснено порівняння окремих підходів або альтернатив, визначено основні ризики та можливі наслідки політичних рішень. Прогностичні висновки загалом обґрунтовані, однак окремі положення потребують більшої аргументації або поглибленого аналізу. Критичне осмислення проблеми присутнє, але не завжди є достатньо глибоким.

	Загалом виконана робота свідчить про достатній рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
21–30	Контрольна робота демонструє загальне розуміння теми та основних понять європейської та євроатлантичної інтеграції України. Зміст відповіді переважно відтворює навчальний матеріал, окремі положення підтверджені фактами та прикладами. Аналіз політичних процесів здійснено частково, причинно-наслідкові зв'язки визначено не завжди чітко. Порівняння альтернативних підходів, оцінювання ризиків, наслідків політичних рішень та прогнозування розвитку процесів мають поверховий характер. Аргументація окремих положень є недостатньою, висновки не завжди випливають із проведеного аналізу. Критичне осмислення проблеми проявляється фрагментарно. Загалом виконана робота свідчить про задовільний рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
11–20	Контрольна робота демонструє фрагментарне розуміння проблематики європейської та євроатлантичної інтеграції України. У відповіді наявні окремі правильні положення, факти та поняття, проте їх використання не завжди є точним і доречним. Переважає опис або механічне відтворення навчального матеріалу без належного аналізу політичних процесів. Причинно-наслідкові зв'язки встановлено частково, фактори впливу визначено неповно. Порівняння альтернатив, оцінювання ризиків і можливих наслідків політичних рішень практично відсутні або є недостатньо обґрунтованими. Прогностичні висновки мають загальний характер. Аргументація слабка, критичне осмислення проблеми недостатнє. Загалом виконана робота свідчить про низький рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
1–10	Контрольна робота виконана на низькому рівні та свідчить про недостатнє розуміння основних питань європейської та євроатлантичної інтеграції України. Відповідь містить суттєві змістові неточності або помилки, характеризується фрагментарністю та переважно репродуктивним характером. Понятійний апарат використано обмежено або некоректно. Аналіз політичних процесів, визначення факторів впливу, порівняння альтернатив, оцінювання ризиків і наслідків політичних рішень практично не здійснюються. Висновки відсутні, є необґрунтованими або не відповідають змісту відповіді. Здатність до критичного осмислення та прогнозування політичних процесів не продемонстрована. Загалом виконана робота свідчить про незадовільний рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
0	Завдання контрольної роботи не виконані або виконані повністю неправильно, що не дає змоги оцінити формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.